

חשבון עובר ושב חאה שכמה פרנק

עם אחד

היה בהפגנה של התמיכה במילחמה ובמשלה שלט אחד, שכולם כבר דיברו עליו ובצדק, אבל גם אני לא יכול להרשות להזדמנות כזאת לחלוף על פניי. כוחו של השלט היה בעובדתיות הטבועה בכל מילה ממילותיו. עם אחד, היה כתוב שם, עם סימון-קריאה; צבא

Ein Volk, ein Reich, ein Führer!

ובאלו, וכולם, כך נאמר בשלט, הם עם אחד. מובן שהיתה משמעות גם לאמירה שיש מנהיג אחד, שאף אחד לא יחשוב שאפשר לעשות עסקים עם הרייכסטאג או עם הממשלה או עם צמרת הצבא. מנהיג אחד, נקודה. אז מישהו פה הלך ופשוט העתיק את השלט משם, כי הוא חשב שמה שעבד שם יכול לעבוד גם פה. הייתי נעשה הרבה יותר שקט אילו המישהו הזה היה מתנצל, ואומר: לא בכונה, לא ידעתי, עשיתי טעות. הייתי שקט אפילו אם מישהו היה בא ואומר שבשך הכל עשו פה למלחמה ולממשלת הליכוד פרובוקציה מכוערת. גם זה היה מרגיע אותי. אבל אף אחד לא אמר דברים כאלה. השלט דווקא מצא חן בעיני אלה שכתבו אותו ובעיני אותם שהניפו אותו. השלט הזה עובד. זו בדיוק הצרה.

חיש שיש פה עם אחד? וכי יש יותר? ומי יכול להכחיש שיש כאן צבא אחד? מישהו רואה עוד צבא באופק? וממשלה אחת בטח יש, כי למערך אפילו ממשלת צללים אין. כלומר: הכל עובדות. אז מה הפואנטה? הפואנטה היא בעירוף של העובדות. הי פואנטה היא גם בזה שהלכו והעתיקו שלט כזה, מאוד דומה, שהיתה לו דווקא משמעות שמעבר לעובדות. השלט הזה כלל את תמונתו של הצורר היטלר, שמתחת לו היה כתוב: עם אחד, רייך אחד, מנהיג אחד, וסימון-קריאה אחד. פה היה חשוב לציין שיש רק רייך אחד, כי היו זמנים שגם הממלכה האוסטריו-הונגריה, וגם הממלכה הצרפתית, ואפילו מלכי ספרדיים מסויימים טענו לכתר. היה חשוב למישהו לציין שיש עם אחד, כי היו גרמנים שהיו בסודטים ובגבול רוסיה

אחר, היה כתוב שם, עם סימון-קריאה; וממשלה אחת, היה כתוב שם, עם סימון-קריאה. הכל עובדות, כמובן. מי יכול להכ-

זה הסוף

זה באמת הסוף, מה חשבתם? התס-ריט, כמו שאני רואה אותו, הולך ככה: איך שצה"ל המנצח יחזור מן המילחמה, ייגשו המנצחים לעשות חשבונות עם אלה שתקעו להם סכינים בגב. פה תתחיל להתגלות כל הנאווגיות של המח-שבה התלת-סיסטרית של המנצחים. דבר ראשון יטרכו למצוא את גורודיש, ש-עליו אפשר לתלות את כל המאשלות שבכל זאת היו במלחמה הזאת, כי מילחמה בלי פאשלות זה כמו עוכר ישראל בלי קרחת, או כמו אריק שרון בלי דובר. בטוח שימצאו את הגורודיש התורן. לי בעצמי יש כמה שמות. אחרי שיגמרו עם גורודיש, ימצאו גם איזה דדו תורן, וגם בעיניי הזה יש לי כמה הצעות.

אין צורך לומר שכל העסק הזה יבוצע בתהליך חקירת ללא רבב, על-ידי ועדה שבראשה עומד שופט מכובד. אולי יעשו הסבה לוועדה לחקירת רצח ארלוזורוב, שרנע מתבטלת לגמרי ואוכלת לחם-חינם. בשלב הבא תהיה הבעייה העיקרית למה לנוע חזרה מבישה על פרשת דיין-גולדה. הלקחים מאותה פרשה יילמדו טוב-טוב. חבר-כנסת קליינר יתבקש בנימוס לשוב ולהעלות את הצעתו למניעת הפגנות. אמנם בזמן מלחמה זה לא דמוקרטי להעלות הצעה כזאת, אבל עכשיו אנחנו כבר אחרי המלחמה, אז זה בסדר גמור. בטוח שהיה כמה מפגים נים שלא יבינו את הרמז. בצער רב יהיה על המיטרה לעצור אותם ולהביאם במהירות למני שופט להארכת מעצרים כלה ארבעים ושמונה שעות, עד הודעה חדשה שישור להאריך את מעצרים עד הודעה חדשה, פשוט לא יהיה שופט שבבתי-הסוהר אין מקום למפגינים הע-צורים, שהרי יהיו הפגנות שבהן ימחו המפגינים על זה שלא משחררים את יקיריהם, וגם הם ייעצרו. לכן יהיה צורך להעביר את המפגינים למחנות-עבודה, והם יעזרו בקטיף בקיבוצים, במקום הערבים שיצטרכו להישאר בבתיהם ובי מקום המתנדבים שלא יגיעו עוד. במח-נות אמנם ישרור מיטטר ליברלי, אבל יינקטו כל האמצעים הדרושים כדי ש-העצורים לא יוכלו לברוח או להתקלל או להיכנס לעניינים פוליטיים.

לעלות קצת

עכשיו, נא להביא בחשבון שכל העולם רואה ויודע שבמלחמה הזאת נורו ב-הערכה זהירה 15,000,000 כדורי רובה, 200,000 גזי טנקים, 400,000 גזי אר-טילריה, 20,000 גזי מרגמה, 300,000 טילי קטיושה, וכן הוטלו מהאוויר בערך 30,000 פצצות. העולם מסכם את המיס-פרים האלה, ואחרי-כך מתבונן בשני ה-מיספרים הבאים: 10,000, 500.

מה שיש לנו כרגע בקשר למיספרי ההרוגים האזרחיים במלחמת-הלבנון, אלה הן שתי גירסות. גירסה אחת היא של הלבנונים ושל הסי-איי-אי, והיא מדברת על משהו כמו 10,000 הרוגים. הגירסה האחרת היא של שר-העל שלנו לכל העניינים, יעקב מרידור, והיא מד-ברת על 500 הרוגים בערך.

חוץ מהמפגינים נשארה הבעייה ה-קטנה של העיתונות. הרי לא יעלה על הדעת שדווקא בזמן שיש שלום וביטחון יורשה לעיתונות לכתוב כל מה שעולה על דעתה. יש גבול להפקרות. מובן שלא יינקטו שום פעדים דראסטיים במיוחד, אבל יתחילו להתגלות קשיים בהספקת נייר, או, במילים אחרות, הפקיד הממרי נה על הספקת הנייר במישר-התעשייה-והמיסחר יודיע שאין לו נייר להדפסת עמודים מסויימים בעיתונים מסויימים. העיתונאים שהיו רגילים לכתוב בעמודים האלה, יתחילו לכתוב בעיתוני-מחרת. למרבית הצער הם לא יצינו את שם בית-הדפוס שבו מודפס עיתון-המחרת, וזו כידוע עבירה פלילית. העיתונאים האלה יצטרכו להתטרף לעבודות הקטיף החיוניות לכלכלתנו.

מה נשאר? אה, כן, הכנסת. נו, זו כבר באמת לא בעייה. ממילא מדברים שם יותר מדי. ממש אי-אפשר לשאת את הפטפטת הזאת. מי זה קבע שבכנסת מוכרחים לדבר? ה"כ"ם בהחלט יכיר לים לבוא לשם לאכול במיזון ולעיין בעיתונות היומית בסיפריה, ולשוחח ביניהם באווירה נינוחה. באולם המלי-אה יסלקו את דוכן הנואמים ויעשו תערוכה מתמדת של הישגי הפרלמנט-ריזם הישראלי בכל שנות קיומו. בסך הכל, אם אתם שמים לב, שום דבר לא נורא כל-כך. אנשים עובדים בקטיף, אוכלים ארוחות טובות במיזון, השק"ם ושר-האוצר מוריד לחודשיים את המס על טלוויזיות ציבועוניות ועל מכוניות קטנות. עם זאת, כמובן, נשאלת השאלה - האם זה הסוף?

(המשך בעמוד 41 טור 1)

השלם את החסר

אני לא יודע בדיוק מה קורה למוזות אצלנו כשיש מלחמה, כי אני גם לא זוכר שהן רעמו מיודע-מה כשהתותחים שתקו, אבל מה שבטוח, שמתפתח איון תרבות של אבסורדים, שאפילו בעין בלתי מזויינת אפשר להבחין בקשר שבניה ובין המלחמה. במיסגרת תרבות האבסורדים חייבים המשתתפים לתפוס מנטליות של ילדים די מפגרים, ולהשיב בדיניות על השאלות הבאות:

- פרה וכיבשה רעו בגינה. הפרה, חלב נתנה, והכיבשה
- גבינה. כל הכבוד, ניחשתם. נעבור לחידה הבאה:
- הכביסה תלויה על חבל. מי הרג את קין —
- פה פיספסתם.